

Natura 2000 område nr. 120 Skove og søer syd for Brahetrolleborg

Områdebeskrivelse

Natura 2000 området har et areal på ca. 2.575 ha. Området udgør en del af det centralfynske dødislandskab med mange små afløbsløse lavninger.

Området domineres af godset Brahetrolleborg med dets udstrakte løv- og nåleskove, samt især de 2 store søer Brændegård Sø og Nørresø.

Natura 2000 området ligger indenfor vandplanområdet Odense Fjord.

Vigtigste naturværdier

I området findes et rigt fugleliv af bl.a. Havørn, Hvepsevåge, Fjordterne (ynglefugle) og Skeand (trækfugl). I Brændegård Sø og Nørresø findes en af Nordeuropas største skarvkolonier.

Nordvest for Brændegård Sø ligger Nybo Mose, der er den ene af Fyns i alt 2 aktive højmoser. Der findes ligeledes mange mindre vandløb og søer samt enkelte kalkoverdrev og rigkær. Området har et stort potentiale for at øge arealet med især naturtypen rigkær.

Stor vandsalamander og sump-vindelsnegl er fundet spredt i området.

Der forekommer store arealer med løvskovsnaturtyper i området. Den mest udbredte er bøg på muld. Skovnaturtypen elle- og askesump findes stedvis rundt i skovene og er udbredt langs Brændegård Sø og Nørresø. Skovbevokset tørvemose findes i Nybo Mose.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsten af aktiv og nedbrudt højmose, rigkær og kalkoverdrev, samt skovnaturtyperne. Ligeledes er søerne og vandløbene i området fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof fra landbrugsdrift, skovbrug, andehold og stor fuglebestand.

Tilgroning med træer, buske og høje urter er en akut trussel mod områdets forekomst af rigkær og højmose. Indvandring af ær kan udgøre en trussel i skovnaturtyperne med eg og bøg.

Unaturlige vandstandsforhold som følge af dræning og grøftning udgør en trussel mod den aktive og nedbrudte højmose samt rigkærene. Fysisk påvirkning i form af intensiv vandløbsvedligeholdelse modvirker udvikling af artsrige plantesamfund i vandløb og på bræmmer.

Målsætning

De store søer får bedst mulig vandkvalitet med en artsrig og udbredt undervandsvegetation under hensyntagen til de store fuglebestande.

Søerne og de omgivende skove er levested for internationalt vigtige bestande af skarv og andre vandfugle. Det sikres, at levestederne kan danne grundlag for ynglebestande af skarv, hvepsevåge, havørn og fjordterne, samt rastende/fouragerende skeand. Rovfuglene havørn og hvepsevåge sikres uforstyrrede ynglemuligheder og bevarelse af gamle løvtræer i skovene.

Skovnaturtyperne og de lysåbne naturtyper sikres en god-høj natur/skovtilstand med stabilt eller stigende areal.

Områdets højmose, kalkoverdrev og rigkær prioriteres højt. Højmosen Nybo Mose målsættes til høj naturtilstand, da højmosen har indhold af de typiske højmosearter og samtidig er under restaurering. Arealet med kalkoverdrev, rigkær og aktiv højmose øges.

Indsats

Oversigt over de væsentligste indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel og sejlads	X			
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen vil overvejende dreje sig om sikring af eller genindførelse af lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne og arternes levesteder. For vandafhængige naturtyper og levesteder vil det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi.

Små og fragmenterede naturtyper og levesteder skal gøres mere sammenhængende gennem arealudvidelser og sammenkædning af arealer.

Naturtyper og levesteder, som lovligt kan ødelægges, sikres gennem indgåelse af aftaler (f.eks. skovnaturtyper).

Der gøres en særlig indsats for truede naturtyper og arter gennem f.eks. udvidelse af naturtypers areal.